

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia   kwietnia 2010 r.

P/09/005
LSZ-4100-02-02/2010

**Pan
Mirośław Majka
Starosta Powiatu Świdwińskiego**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Świdwinie kontrolę wykonania budżetu Powiatu Świdwińskiego w 2009 r. w zakresie jego powiązań z budżetem państwa.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 marca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami działalność Starostwa w kontrolowanym zakresie.

1. Dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami uzyskane w 2009 r. wyniosły 411,8 tys. zł, co stanowiło 173,8% planu ustalonego w kwocie 238 tys. zł. Planowanie dochodów odbywało się na podstawie informacji przekazanych przez Wojewodę Zachodniopomorskiego (Wojewodę), zgodnie z przepisami §§ 4-6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań².

Od uzyskanych dochodów potrącano prawidłowo ustalone należności Powiatu, z wyjątkiem dochodów za zwrot kosztów upomnień w dziale 700 Gospodarka mieszkaniowa, rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami, od których pobierano 25%

---

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz.U. Nr 135, poz. 955

dochodów zamiast 5% przysługujących zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego³, przez co zaniżono dochody budżetu państwa o 101,56 zł. Bezpodstawnie pobraną kwotę wraz z odsetkami w wysokości 9,22 zł zwrócono 17.02.2010 r.

Przekazywanie dochodów na rachunek bieżący dysponenta części budżetowej odbywało się z naruszeniem terminów określonych w § 8 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r. Nieterminowo, z opóźnieniem od 10 do 127 dni, przekazane zostały dochody w łącznej kwocie 8.820,45 zł, uzyskane głównie w styczniu i lutym 2009 r. w dziale 700, rozdział 70005 oraz w dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdział 75411 Komendy Powiatowe Państwowej Straży Pożarnej. Od nieterminowo odprowadzonych dochodów zostały naliczone i odprowadzone odsetki w kwocie 43,38 zł.

Z ustaleń kontroli wynika, że powyższa nieprawidłowość była skutkiem niewłaściwej organizacji pracy, tj. przekazaniem przez Referat Gospodarki Nieruchomościami do Wydziału Finansowego przypisów należności za użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd nieruchomości Skarbu Państwa w lutym 2009 r. oraz brakiem właściwego nadzoru nad wykonywaniem obowiązków przez pracownika odpowiedzialnego za odprowadzanie dochodów.

W ocenie NIK nieprzekazanie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów oraz nieterminowe przekazanie dochodów należnych Skarbowi Państwa wypełnia znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o jakim mowa w art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁴.

2. NIK negatywnie ocenia windykację należności związanych z gospodarowaniem nieruchomościami Skarbu Państwa. Zaległości z tego tytułu na koniec 2009 r. wynosiły 169 tys. zł i w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o 10%. Należności główne na koniec 2009 r. wynosiły 72,4 tys. zł i zmniejszyły się o 33,1%, natomiast odsetki wzrosły o 112,8% (do kwoty 96,6 tys. zł).

Badanie działań windykacyjnych, którym objęto dokumentację 30 dłużników posiadających zaległości w kwocie 131,8 tys. zł (w tym 17 z tytułu wieczystego użytkowania i 7 z tytułu najmu i dzierżawy) wykazało, że w 2009 r. wobec 13 dłużników posiadających łącznie 86,3 tys. zł zadłużenia, nie były podjęte żadne czynności. W 9 przypadkach

---

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 ze zm.

⁴ Dz.U. z 2005 r. Nr 14, poz.114 ze zm.

dopuszczono do przedawnienia zaległości na kwotę 69.721,48 zł (po 3 latach zaniechania działań windykacyjnych - art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny⁵).

Przyczyną zaniedbań był m.in. brak wewnętrznych zasad windykacji oraz dopuszczenie do stosowania w praktyce przewlekłych procedur, m.in. wielokrotne wzywanie do zapłaty (pracownik Wydziału Finansowego wysyłał wezwanie bez potwierdzenia odbioru, następnie wezwanie z potwierdzeniem odbioru, kolejne wezwanie było kierowane przez Radcę Prawnego). Nieprawidłowości w zakresie windykacji były również spowodowane złą organizacją pracy w Starostwie i zaniedbaniami nadzoru nad wykonywaniem obowiązków przez merytorycznych pracowników.

W ocenie NIK niedochodzenie i dopuszczenie do przedawnienia należności Skarbu Państwa wypełnia znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, określonego w art. 5 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

3. W 2009 r. Powiat Świdwiński otrzymał z budżetu państwa dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami w kwocie 5.335,9 tys. zł, z czego wykorzystał 5.335 tys. zł (99,98%). Niewykorzystane środki w kwocie 0,9 tys. zł zwrócono w terminie określonym w art. 144 ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁶ (dalej „ufp”).

W ocenie NIK środki przekazane na gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa były niewystarczające, co ma bezpośredni wpływ na realizację dochodów budżetu państwa w 2009 r. i w latach następnych z tytułu wieczystego użytkowania nieruchomości. Według stanu na 31.12.2009 r. na terenie Powiatu znajdowało się 509 działek Skarbu Państwa o powierzchni 434,6363 ha oddanych w użytkowanie wieczyste, z czego: 150 działek o powierzchni 81,5004 ha posiadało wyceny stanowiące podstawę naliczenia opłat sprzed 1999 r., tj. starsze niż 10 lat oraz 239 działek o powierzchni 154,0802 ha posiadało wyceny sporządzone w latach 1999 - 2002. Przykładowo stwierdzono, że w wyniku dokonania w 2008 r. aktualizacji wartości 6 działek, których poprzednia wycena była przeprowadzona w 1995 r., ich wartość wzrosła z 4.896,50 zł do 89.599 zł, czyli ponad 18-krotnie, a w wyniku aktualizacji w 2009 r. 2 działek, poprzednio wycenionych w 1996 (4.089 zł) i 1998 r. (12.360 zł) ich wartość wzrosła odpowiednio o 436% (21.933 zł) i 360% (56.901 zł). Z ustaleń kontroli wynika, że środki przekazane przez Wojewodę na to zadanie (16,5 tys. zł) były znacznie niższe od wnioskowanych (100 tys. zł) i zostały wykorzystane głównie na bieżące

---

⁵ Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.

⁶ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm., obowiązująca do 31.12.2009 r.

potrzeby w zakresie gospodarki nieruchomościami (remonty, organizacja sprzedaży, inwentaryzacje). Dopiero w ramach pozostałych środków zlecano wykonanie operatów szacunkowych, którymi obejmowano najwyżej kilkanaście działek.

W ramach odrębnej kontroli przeprowadzonej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdwinie (PUP) zbadano prawidłowość wykorzystania dotacji przyznanej w kwocie 1.679,3 tys. zł (dział 851 rozdział 85156) na opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne dla bezrobotnych niepobierających zasiłku lub stypendium. Ustalenia kontroli wskazują, że w 2009 r. wystąpiły trudności w realizacji tego zadania przez PUP, o czym Starosta informował Wojewodę już w lipcu, a następnie w listopadzie 2009 r. wnioskując o zwiększenie dotacji. Wojewoda przekazał Powiatowi brakujące środki (349.348 zł) dopiero 17.12.2009 r. Skutki finansowe braku środków (należnych Powiatowi z budżetu państwa) na opłacanie tych składek zostały wykazane w kontroli PUP.

4. W okresie kontrolowanym Powiat Świdwiński realizował w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, 4 projekty o wartości 1.191,8 tys. zł, na które otrzymał dotacje rozwojowe w kwocie 810,9 tys. zł. Badanie 3 projektów „Zaplanuj swoją karierę z doradcą zawodowym”, „Wsparcie szkolnictwa zawodowego”, „Dobra edukacja – lepsza przyszłość” dofinansowanych dotacjami rozwojowymi w kwocie 541,9 tys. zł wykazało, że ich realizacja przebiegała zgodnie z umowami o dofinansowanie zawartymi z Instytucją Pośredniczącą – Wojewódzkim Urzędem Pracy w Szczecinie (IP). Kontrola prawidłowości wykorzystania środków dotacji rozwojowej, którą objęto 20 największych wartościowo wydatków o łącznej wartości 58,5 tys. zł dotyczących projektu „Wsparcie szkolnictwa zawodowego” wykazała, że wydatki zostały poniesione i zaewidencjonowane zgodnie z warunkami ustalonymi w umowie o dofinansowanie.

Składanie wniosków o płatność zawierających rozliczenie otrzymanych dotacji rozwojowych odbywało się z naruszeniem terminów ustalonych w umowach o dofinansowanie. Opóźnienia wystąpiły we wszystkich badanych projektach i w skrajnych przypadkach wynosiły 7-8 tygodni. Wskazywana w wyjaśnieniach koordynatorów projektów zasada składania kolejnych wniosków o płatność po zaakceptowaniu wniosku poprzedniego przez IP, nie miała umocowania w obowiązujących umowach o dofinansowanie projektów.

5. W 2009 r. Starostwo przeprowadziło jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, finansowanego ze środków dotacji budżetowej. Przedmiotem zamówienia było opracowanie numerycznej mapy zasadniczej dla miasta Świdwin, a wartość zamówienia

wyniosła 63 tys. zł (76,9 tys. zł brutto). Przy udzielaniu zamówienia były przestrzegane przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷ w zakresie treści oraz publikacji ogłoszenia o postępowaniu, zawartości specyfikacji istotnych warunków zamówienia, prowadzenia postępowania w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji, wyboru najkorzystniejszej oferty, sporządzania protokołu postępowania oraz przekazywania uczestnikom postępowania informacji o jego wyniku. Zamówienie zostało zrealizowane zgodnie z warunkami umowy i specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

6. Ustalenia kontroli NIK wskazują, że system kontroli wewnętrznej Starostwa nie zapewniał prawidłowego i terminowego odprowadzania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także skutecznej windykacji należności Skarbu Państwa. Stanowiące integralną część tego systemu procedury kontroli finansowej (z 12.09.2002 r.) oraz polityka rachunkowości (z 30.09.2005 r.) były wydane na podstawie uchylonych w 2006 r. przepisów, tj. ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych⁸, oraz rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych⁹. Ponadto w Starostwie nie zatrudniono audytora wewnętrznego, mimo obowiązku powstałego przed upływem III kwartału 2009 r., wynikającego z przepisów art. 49 ust. 2 i 5 ufp, oraz §§ 2-4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2006 r. w sprawie kwot, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych¹⁰. Z ustaleń kontroli wynika, że w dwóch postępowaniach w sprawie naboru na to stanowisko, nie wpłynęły żadne oferty.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *Terminowe odprowadzania dochodów należnych Skarbowi Państwa.*
2. *Objęcie czynnościami windykacyjnymi wszystkie podmioty posiadające zaległości wobec Skarbu Państwa (z uwzględnieniem zasady ekonomiki postępowania).*
3. *Dokonanie przeglądu zaległości Skarbu Państwa w celu ustalenia i odpisania z ewidencji należności przedawnionych.*
4. *Przedłożenie Wojewodzie Zachodniopomorskiemu szczegółowej informacji i potrzeb finansowych związanych z aktualizacją wartości nieruchomości Skarbu Państwa.*

⁷ Dz. U. z 2007 r. Nr 164, poz. 1163 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.

¹⁰ Dz. U. Nr 112, poz. 763

5. *Składanie wniosków o płatność zawierających rozliczenie dotacji rozwojowych w terminach wynikających z umowy o dofinansowanie.*
6. *Prowadzenie audytu wewnętrznego w Starostwie i ustalenie procedur, w ramach kontroli zarządczej zapewniających prawidłową realizację dochodów budżetu państwa, w tym windykację należności.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Starosty, w terminie miesiąca od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust.1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.